

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/55/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318201126
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1318201126.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členov senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobkyne: S. Z., I.. X.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/XX, M., právne zastúpená: Mgr. Stanislava Tichá, advokátka, so sídlom Zakvášov 1519/55, Považská Bystrica, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO : 47 233 516 o zaplatenie 3 341,41 € s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 61Csp/10/2018-165 zo dňa 21. novembra 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti potvrdzuje.

Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 3 341,41 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 341,41 € od 13.4.2018 do zaplatenia. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobkyňi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 90 %.

1.1. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, 2, 3 a 4, § 53 ods. 1, § 53 ods. 4 písm. a/ a o/, § 53 ods. 5, § 53c, § 100 ods. 1, § 101, § 107 ods. 1 a 2, § 121 ods. 3, § 517 ods. 1 a 2 a § 563 Občianskeho zákonníka a § 1 ods. 2, § 2, § 7 ods. 1, 15, 16 a 17, 9 ods. 2 a § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“). Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil, že žalobkyňa ako dlžníka a žalovaný ako veriteľ dňa 26.1.2012 uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX (ďalej aj ako „Zmluva“), predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru (úverový limit) 1 500,- € so splatnosťou úveru (počtom splátok) 42, splatnosťou v 15. deň v mesiaci, s mesačnou splátkou (vrátane úrokov) 80,37 €, s celkovou čiastkou, ktorú musí dlžník zaplatiť 3 375,54 €, s RPMN za úver 66,45 %, s ročnou úrokovou sadzbou úveru 70,01 %, s priemernou RPMN za úver 45,66 %, s poskytnutou čiastkou revolvingu 790,84 €, s celkovou čiastkou pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu 1 928,88 €, s predpokladanou RPMN úveru pri poskytnutí revolvingu 60,49 %, s ročnou úrokovou sadzbou revolvingu 76,21 % a s ročnou úrokovou sadzbou úrokov z omeškania 9 %. Súd mal z karty klienta (dátum tlače 5.5.2017) za preukázané, že žalobkyňa zo Zmluvy uhradila žalovanému v období od 5.4.2012 do 31.3.2017 celkom 5 304,42 €. Táto skutočnosť bola v konaní medzi stranami nesporná. Nespornou v konaní bola aj skutočnosť, že žalovaný žalobkyňi poskytol zo Zmluvy reálne sumu 1 284,25 € (úver) a sumu 678,76 € z revolvingu, spolu celkom sumu vo výške 1 963,01 €.

1.3. Na základe zisteného skutkového stavu, vykonaného dokazovania a právneho posúdenia veci mal súd za preukázané, že predmetný spor medzi stranami má charakter spotrebiteľského sporu. Spornou bola najmä skutočnosť, či dotknutá úverová zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti podľa § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch a teda, či súd má v tomto spore alebo nemá považovať túto zmluvu podľa § 11 citovaného zákona za bezúročnú a bez poplatkov v dôsledku čoho bola sporná aj skutočnosť, či má žalobkyňa nárok, ktorého sa domáhala v tomto spore titulom bezdôvodného obohatenia. Spornou bola aj skutočnosť, či žalovaným uplatnená námietka premlčania bola dôvodná.

1.4. Pokiaľ išlo o náležitosti dotknutej spotrebiteľskej úverovej zmluvy s poukazom na § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch mal prvoinštančný súd za to, že predmetná úverová zmluva neobsahuje všetky obsahové náležitosti, ktorých absenciu, a to aj absenciu ktorejkoľvek z nich, zákon sankcionuje tým, že je táto zmluva považovaná za bezúročnú a bez poplatkov. Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.1.2012 uzatvorená medzi stranami sporu bola síce uzavretá platne, avšak neobsahuje všetky obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd poukázal najmä na to, že v zmluve bola nesprávne uvedená RPMN. Reálna výška úveru predstavovala 1 284,25 €, preto pri výpočte RPMN pri výške mesačnej splátky 80,37 € počte 42 mesačných splátok by RPMN predstavovala 92,98 %, teda v zmluve bola táto uvedená v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa (§ 9 ods. 2 písm. j/, § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch). Súd prvej inštalcie sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že poskytnutím úveru je aj započítanie, a to priamo pri podpise zmluvy. Samotný žalovaný uviedol, že uzatvorenie dohody o poskytnutí služby žalobkyňou bolo dobrovoľné, v takom prípade však absentoval údaj o započítaní poplatku v sume 215,75 € ako predpoklad použitý na výpočet RPMN v zmysle zákonných požiadaviek vyplývajúcich pre zmluvu zo zákona o spotrebiteľských úveroch a tiež opis služby, na ktorú sa zmluva vzťahuje (§ 9 ods. 2 písm. j/ a písm. h/ zákona o spotrebiteľských úveroch). Taktiež pokiaľ ide o výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, žalovaný na obranu poukázal najmä na zmenu právnej úpravy účinnej od 1.5.2018 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 146/2017. Je však nepochybné, že v čase uzatvorenia dotknutej zmluvy zákon vyžadoval predmetné členenie splátok so špecifikáciou skladby jednotlivých mesačných splátok s rozčlenením na splátku istiny, splátku úrokov a iných poplatkov a tiež termíny splátok. Spotrebiteľ teda zo Zmluvy nedisponoval informáciou o výške sumy pripadajúcej na istinu, úroky a iné poplatky (§ 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch). Rovnako tak zmluva neobsahovala dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch). Ide taktiež o podstatnú náležitosť zmluvy, ktorá v zmluve absentovala. Súd mal za to, že zmluva obsahuje ustanovenia, ktoré spôsobili značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka) teda žalobkyne. zmluva je pre bežného spotrebiteľa vyjadrená neurčito, nejasne a nezrozumiteľne. Navyše sa jedná o tzv. formulárovú zmluvu, v ktorej zmluvné podmienky nie sú zmluvnými stranami individuálne dojednané. Dotknutá zmluva je síce ako celok udržateľná, avšak v dôsledku toho, že obsahuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa a v dôsledku absencie povinných náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch súd prvej inštalcie považoval zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov. Súd mal tiež za preukázané, že zmluva obsahuje neprimeranú výšku úrokovej sadzby 70,01 %. Priemerná úroková sadzba z poskytnutých úverov v rozhodnom čase bola pre spotrebiteľské úvery 11,64 %. zmluva bola značne neprehľadná, jej text je uvedený značne malým, takmer nečitateľným písmom.

1.5. Vzhľadom na absenciu obligatórných náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch v zmluve zákon sankcionuje veriteľa tým, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch). Absenciu uvedeného členenia mesačných splátok súd prvej inštalcie posúdil tiež ako neprijateľnú zmluvnú podmienku (§ 53 ods. 1, § 53 ods. 4 písm. a/ a písm. o/ a s poukazom na § 566 Občianskeho zákonníka), keďže (v dôsledku neuvedenia presného členenia mesačných splátok úveru, ktoré mala žalobkyňa ako spotrebiteľ plniť veriteľovi pri uzatvorení zmluvy) žalobkyňa mala plniť jednotlivé splátky, avšak bez toho, aby vedela, v akej výške mesačne plní istinu a v akej výške odmenu veriteľa. Pričom neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú ex lege neplatné (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

1.6. Pokiaľ išlo o námietku premlčania, ktorú v priebehu konania vzniesol žalovaný, prvoinštančný súd poukázal na to, že Občiansky zákonník rozlišuje všeobecnú premlčaciu dobu a osobitné premlčacie doby. V danom prípade, keďže si žalobkyňa uplatňuje svoj nárok titulom bezdôvodného obohatenia, je potrebné aplikovať § 107 Občianskeho zákonníka. Pri premlčaní z bezdôvodného obohatenia sa uplatňuje jednak subjektívna a jednak objektívna premlčacia lehota. K premlčaniu práva žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia nedošlo, preto námietku žalovaného súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Je potrebné prihliadať na objektívnu premlčaciu dobu, ktorá je v tomto prípade 10-ročná, a to najmä z dôvodu ignorovania splnenia zákonnej povinnosti zo strany žalovaného riadne uviesť podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej so žalobkyňou. Vzhľadom na vykonané dokazovanie konanie žalovaného nemožno hodnotiť inak, ako úmyselné. Žalovaný ako veriteľ mal zákonnú povinnosť uviesť všetky obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere riadnym spôsobom a zrozumiteľne a musel si byť vedomý dôsledkov konania v rozpore s povinnosťami, ktoré mu ukladá zákon. Žalovaný je obchodnou spoločnosťou, jeho predmetom podnikania je aj poskytovanie spotrebiteľských úverov. Je preto povinný pri vykonávaní svojej činnosti konať s odbornou starostlivosťou v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi. V tomto prípade tak žalovaný však nepostupoval. Zmluva o úvere bola uzatvorená dňa 26.1.2012, žalobkyňa bola oznámená výška splatenia úveru listom datovaným dňa 5.5.2017, žaloba bola podaná na súd dňa 14.2.2018. Preto nárok žalobkyne premlčaný nebol. V prípade uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere je povinnosťou veriteľa vopred posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať úver. Je pritom na veriteľovi, aby hodnoverne preukázal, že splnil túto zákonnú požiadavku, a že vynaložil všetku odbornú starostlivosť pri poskytnutí spotrebiteľského úveru. Zo Zmluvy ani z iných dôkazov predložených v tomto konaní pritom nevyplýva, že by žalovaný ako veriteľ zákonnú požiadavku konať s odbornou starostlivosťou splnil (§ 7 ods. 1, ods. 15-17 zákona o spotrebiteľských úveroch).

1.7. Žalobkyňa si uplatňovala istinu vo výške 3 341,41 €. Keďže súd úver posúdil ako bezúročný a bez poplatkov a žalobkyňa zaplatila žalovanému zo zmluvy sumu 5 304,42 €, pričom poskytnutá suma žalobkyňi predstavovala 1 963,01 €, súd prvej inštancie priznal žalobkyňi žalobou uplatnený nárok titulom bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného získaný plnením bez právneho dôvodu (§ 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka) spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 341,41 €. Súd však poukázal na to, že keďže nemal zo strany žalobkyne preukázané, že by vyzvala žalovaného na plnenie, zákonné úroky z omeškania priznal žalobkyňi odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému, ktorú považoval za kvalifikovanú výzvu a žalobu vo zvyšnej časti uplatnených úrokov z omeškania za uplatnenia citovaných zákonných ustanovení zamietol. S poukazom na ust. § 563 Občianskeho zákonníka keďže žalovaný nebol žalobkyňou riadne vyzvaný na plnenie, dňom splatnosti pohľadávky (žalobkyňou uplatneného nároku) je deň nasledujúci po doručení žaloby žalovanému. Doručenie žaloby je potrebné považovať za kvalifikovanú výzvu na plnenie. Preto súd v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia č. 87/1995 Z. z. žalobkyňi priznal úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej istiny odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému od 13.4.2018, keď žaloba bola žalovanému doručená dňa 12.4.2018 a vo zvyšnej časti žalobného návrhu týkajúceho sa úrokov z omeškania uplatnených žalobkyňou súd prvej inštancie žalobu zamietol.

1.8. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 255 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p. podľa celkového pomeru (miery) úspechu strán sporu vo veci. Žalobkyňa sa v tomto spore domáhala zaplata istiny 3 341,41 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 1.4.2017 zo sumy 3 341,41 € do zaplata. Vyčíslením žalované úroky z omeškania ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavujú 274,63 € (od 1.4.2017 do 21.11.2018 vo výške 5 % ročne zo sumy 3.341,41 eur). Súd žalobkyňi priznal nárok zodpovedajúci sume 3 341,41 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 13.4.2018. Vyčíslením priznané úroky z omeškania ku dňu vyhlásenia rozsudku predstavujú 102,07 € (od 13.4.2018 do 21.11.2018 vo výške 5 % ročne zo sumy 3 341,41 €). Celkový úspech žalobkyne v spore teda predstavuje 95 % (istina 3 341,41 € a úroky z omeškania 102,07 € = celkom 3 443,48 €). Keďže súd žalobe v časti žalovaných úrokov z omeškania (do dňa vyhlásenia tohto rozsudku v sume 172,56 €) nevyhovel, žalovaného úspech vo veci predstavuje 5 %. Čistý úspech vo veci tak predstavuje 90 % (95 - 5) v prospech žalobkyne, o ktoré jej úspech prevyšil úspech žalovaného. Preto súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 90 % žalobkyňi.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne. Vytkol súdu prvej

inštancie, že nesprávnym procesným postupom porušil procesná práva patriace strane v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že konanie malo inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že nedôvodnosť záverov súdu o tom, že úverom je len vyplatená suma, je možné priblížiť na príklade úveru použitého na refinancovanie iných, starších úverov. V takom prípade sú tieto staršie úvery uhradené a vyrovnané novým úverom tak, že prostriedky z nového úveru sú buď započítané so záväzkami zo starých úverov (ak ide o toho istého poskytovateľa úveru - toho istého veriteľa) alebo poukázané na účet iných subjektov (iných poskytovateľov úverov). Spotrebiteľ na účet neobdrží nič. Refinancovaním dochádza k zániku starých úverov - či už započítaním (ak ide o toho istého poskytovateľa - teda veriteľa aj zo starých úverov, a aj z nového úveru) alebo prevodom na účet. Refinancovaním sa teda spotrebiteľ zbaví záväzku zo starých úverov. Ak má platiť záver súdu, že úverom podľa zákona je výška skutočne poskytnutých prostriedkov, a tou je suma vyplatených prostriedkov (ako to tvrdí aj v tejto veci), tak by sa spotrebiteľ zbavil starých úverov (započítaním, prevodom na účet iného veriteľa) ale nevznikol mu už žiadny záväzok z nového úveru, keďže v zmysle tvrdenia žalobcu nedochádza k skutočnému poskytnutiu prostriedkov. Týmto poukazujeme na vecnú nesprávnosť a sčasti aj nelogickosť tvrdení žalobcu. Zákon teda formu poskytnutia úveru tak, že sa poskytuje v rámci kompenzácie pohľadávok nezakazoval (prítom od 23.12.2015 už výslovne vymedzil, že úver môže byť poskytnutý len kartou, bezhotovostne alebo v prospech poskytovateľa úveru, čo opätovne potvrdilo vyššie uvedené, a teda aj oprávnenosť postupu započítania - suma 168,17 € bola započítaná ako výška poplatku za uzatvorenie Dohody o poskytnutí služby oproti výške poskytnutého úveru). Záver o RPMN uvádzaný súdom je nesprávnym ďalej z dôvodu, kedy konajúci súd pri svojom rozhodovaní nepostupoval ani podľa § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z. z. Postup, ktorým by sa započítavala suma platby podľa dohody o poskytnutá služby do celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom tak, ako sú definované vyššie, a teda aj do výpočtu RPMN odporuje zákonu. V uvedenej sume nemôže byť zahrnutý aj náklad na platbu za službu, ktorá nebola podmienkou pre vznik úverovej zmluvy, čiže podľa § 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch nejde o súčasť celkových nákladov a preto nejde ani o súčasť celkovej čiastky, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť podľa § 2 písm. h/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Konajúci súd v rozsudku neoznačil žiadne zákonné ustanovenie, podľa ktorého by sa náklady podľa dohody o poskytovaní služieb mali započítať do celkových nákladov a teda aj do RPMN. Záver súdu je v tomto smere absolútne nepreskúmateľným. Uvedené potvrdili aj závery Krajského súdu v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 43CoR/5/2016. Súdom prijatý záver o nesprávnosti RPMN je založený na nesprávnom výklade príslušných ustanovení zákona.

2.1. Žalovaný pokladal za nesprávne aj závery súdu prvej inštancie o tom, že v zmluve neuviedol rozdelenie splátky na časť istina, úrok a iné poplatky. Požiadavka na rozčlenenie splátok aj v období pred 1.5.2018 (kedy vstúpila do účinnosti novela zákona) bola neopodstatnená, čo jednoznačne vo svojej rozhodovacej praxi potvrdil aj Najvyšší súd SR (sp. zn. 3 Cdo 146/2017). Z rozsudku nie je zrejmý jediný dôvod, pre ktorý sa konajúci súd nazdáva, že splátka by v zmluve mala byť rozčlenená. Účelom právnej úpravy uvádzania splátky v spotrebiteľskej úverovej zmluve je to, aby bol spotrebiteľ informovaný o svojej povinnosti. Ak by zákonodarca sledoval, že zmluva má obsahovať rozpis splátky na časť istina, úrok a vo vzťahu ku každej zložke by bolo nutné uvádzať termín splatnosti či počet splátok, potom zákonná úprava práva spotrebiteľa vyžiadať si tzv. amortizačnú tabuľku by teda nemala žiadny význam (§ 9 ods. 5 v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvných vzťahov medzi stranami sporu), keďže takáto amortizačná tabuľka by už bola súčasťou zmluvy. Ak by rozpisovanie splátky malo byť súčasťou ochrany spotrebiteľa, potom by zmena zákonného textu mala vlastne znamenať zmenu proti spotrebiteľovi. Takýto záver, s poukazom na závery Súdneho dvora EÚ, Najvyššieho súdu SR a tiež systematický a logický výklad zákona, by bol nedôvodný. Aj to ale potvrdzuje, že požiadavka na rozpisovanie splátky je postupom, ktorá nikdy nemal a ani nemá oporu v právnom poriadku. Z toho dôvodu nikdy nešlo a ani nejde o porušenie zákona o spotrebiteľských úveroch a ani o neprijateľnú podmienku. V súvislosti so záverom súdu o tom, že nerozčlenenie splátky je neprijateľnou podmienkou žalovaný tvrdil, že tento záver súdu je arbitrárnym a svojvoľným. V rozsudku sa neuvádzajú žiadne skutočnosti, ktoré by mohli naplniť definíciu neprijateľnej podmienky. To, že ich súd v rozsudku neuvádza potvrdzuje len tú skutočnosť, že súd uvedené konštatovanie uvádza svojvoľne.

2.2. Výška odplaty za úver poskytnutý na základe spotrebiteľskej zmluvy s poradovými číslami bola upravená v zmysle ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Zákonodarca v čase uzavretia zmluvy reguloval celkovú odplatu v súvislosti so spotrebiteľským úverom, nie iba jej jednu zložku - ročnú úrokovú

sadzbu úveru. Logicky to vyplýva aj z tej skutočnosti, kedy pri dvoch rôznych poskytovateľoch úverov - bankových a nebankových subjektoch - síce môže byť úroková sadzba (jej výška) výrazne odlišná, avšak napríklad pri bankových poskytovateľoch celková odplata je tvorená aj správou úverového účtu, rôznymi poplatkami za vyhotovenia výpisov a pod. Zákonnodarca preto výslovne stanovil, že sa bude právne regulovať celková odplata za poskytnutie finančných prostriedkov - uvedené teda nenachádza oporu v oblasti komparácie s úrokovými sadzbami bankových subjektov. V zákone bolo teda výslovne určené, že pri porovnávaní sa má zobrať nielen hodnota obvyklej odplaty, ale aj spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehota splatnosti. Žalobca toto vôbec nerešpektuje, rovnako ako fakt, kedy aplikáciu ním označeného ustanovenia vylučuje práve hore citované ustanovenia podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Porovnávanie s údajmi bánk je samo o sebe nesprávne - banka si svoj „zisk“ účtovala v danom období aj za vedenie úverového účtu, spracovanie platieb a pod., čiže úrok nebol pre ňu jediný výnos za požičanie peňazí, ale bol tam celý rad ďalších položiek, ktoré musel dlžník zo spotrebiteľského vzťahu platiť. Za podstatné prevýšenie sa pritom považuje také, ktoré je viac ako o 25 %. Uvedené podporuje napríklad aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 14Co/1016/2014 zo dňa 30.3.2016. Priemerná výška odplaty v danom období bola 45,66 % a táto nebola v zmluve podstatným spôsobom prevýšená.

2.3. Žalovaný vo svojom odvolaní namietal nesprávne závery ohľadne námietky premlčania. Podľa súdu je dôvod pre záver o použití 10-ročnej premlčacej doby, pretože žalovaný mal získať bezdôvodné obohatenie úmyselne tým, že ignoroval svoju povinnosť uvádzať všetky zákonné náležitosti v zmluve. Uvedený záver spochybňujeme, pretože pri uvádzaní jednotlivých náležitostí v zmluve žalovaný vychádzal zo skutočností, ktoré uviedol vyššie a ktorých opodstatnenosť uznala aj súdna prax. Je preto pochybné, aký úmysel získať bezdôvodné obohatenie s uvádzaním jednotlivých náležitostí by žalovaný mohol mať. To, že súd prvej inštancie si vykladá ex post zákon nejakým spôsobom, nepreukazuje úmysel získať bezdôvodné obohatenie. Pri stanovení výšky odplaty žalovaný vychádzal z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, ktorý konajúci súd ani nepoužil. Súd prvej inštancie teda po vecnej stránke ani nepostupoval podľa zákona, rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení a teda jeho právne závery ani nedávajú podklad pre konštatovanie o úmysle získať bezdôvodné obohatenie. Pokiaľ by mala byť v posudzovanom prípade aplikovaná desaťročná premlčacia lehota stanovená v § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka pre prípad získania úmyselného bezdôvodného obohatenia, bolo by preto nutné preukázať existenciu vedomosti žalovaného o tom, že existuje skutočnosť, od ktorej odvodzuje vznik a existenciu bezdôvodného obohatenia. Existencia úmyslu získať bezdôvodného obohatenia nie je daná s eventualitou, že by bezdôvodné obohatenie mohlo vzniknúť. Žalovaný poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co 530/2015, sp. zn. 14Co 637/2015, sp. zn. 16Co 746/2015 a Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 9Co 516/2015. Odôvodnenie použitia 10-ročnej premlčacej doby (teda § 107 ods. 2 druhá alinea Občianskeho zákonníka) je založené na záveroch, ktoré sú sporné a na základe ktorých nie je možné jednoznačne konštatovať ani samotný vznik obohatenia. V konaní neboli vykonané žiadne dôkazy, ktoré by úmysel žalovaného získať bezdôvodné obohatenie preukazovali.

2.4. Žalovaný napokon namietal aj závery týkajúce sa údajného neskúmania schopnosti žalobcu splácať úver, a tiež postup súdu predchádzajúci týmto záverom. Žalobca túto skutočnosť nikdy nespochybnil. Zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva prezumpcia / domnienka o tom, že pokiaľ dodávateľ sám nepreukáže skúmanie schopnosti spotrebiteľa splácať úver, platí, že ju neskúmal. Súd prvej inštancie ani neumožnil žalovanému vyjadriť sa k tejto otázke a predložiť dôkazy o splnení povinnosti. Žalovaný tak robí v súvislosti s týmto odvolaním, pričom prípustnosť pripojených dôkazov odôvodňuje 365 ods. 1 písm. g/, § 366 písm. c/ a písm. d/ C.s.p.. Aj s ohľadom na uvedený záver je namieste pochybnosť o rovnosti strán v konaní, ak súd bez opory v zákone, bez umožnenia sa vyjadriť k otázke, ktorá nie je namietaná či sporovaná vyvodzuje nepriaznivé dôsledky voči niektorej zo strán. Postup súdu nespĺňa požiadavku predvídateľnosti súdneho rozhodnutia, a vedie k pochybnostiam aj o jeho objektivite.

3. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že úver z úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov aj z dôvodu, že je v nej uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa (RPMN) v zmysle § 11 ods. 1 písm. d/ zák. o spotrebiteľských úveroch. V zmluve uvedená RPMN nekorešponduje so skutočnou RPMN, nakoľko úverová zmluva v časti RPMN nezohľadňuje aj náklady (v zmluve uvedené 215,75 €) na základe Dohody o službách ako služby doplnkovej, tak ako to ukladá § 2 písm. g/ a i/ zákona o spotrebiteľských úveroch, čo je zavádzajúce (klamlivé) vo vzťahu k žalobcovi (spotrebiteľovi) a v jeho neprospech. Navyše v bode 6 úverovej zmluvy je uvedený údaj o úrokovej sadzbe 70,01 % a RPMN len 66,45 %, čo je matematický i

logický nezmysel, nakoľko RPMN nemôže byť nikdy nižšia ako je výška úrokovej sadzby. RPMN je tak uvedená v zmluve nesprávne a v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa, čo spôsobuje taktiež ex lege bezúročnosť úveru a jeho bezpoplatkovosť. To, že žalovaný nesprávne vypočítal výšku RPMN úveru, vyplýva z ním doloženého príkladu výpočtu RPMN pre úver XXXXXXXXXXXX, nakoľko vo výpočte vôbec nepočítal so sumou 215,75 €, ako poplatkom za odklad splátok, a to preto, že reálne poskytol žalobcovi len 1 284,25 € (po započítaní poplatku za možnosť odkladu splátok), pričom žalovaný v príklade výpočtu dosadil do rovnice nesprávnu sumu 1 500,00 €, resp. ak žalovaný dosadil sumu 1 500,00 €, mal v rovnici počítať aj so sumou 215,75 €, ako ďalším nutným výdavkom spotrebiteľa v súvislosti s poskytnutím úveru, čo však neurobil. Splátky bolo totiž potrebné rozpočítať iba na výšku reálne poskytnutého úveru a odplatu za poskytnutie služby ako samostatný náklad spotrebiteľa (rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co 8/2017 zo dňa 14.3.2017).

3.1. Podľa žalobkyne zmluva o úvere má aj ďalšiu vadu, ktorá spôsobuje ex lege bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a to, že v zmluve uvedená ročná úroková sadzba vo výške 70,01 % je v rozpore s dobrými mravmi a z toho dôvodu je neplatná. Na internetovej stránke NBS, kde sú zverejnené priemerné úrokové sadzby bánk pri spotrebiteľských úveroch, bolo zverejnené, že priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od 1 roka do 5 rokov bola v mesiaci januári 2012 na úrovni 12,11 % ročne. Nie je správne porovnávať cenu úveru s inými nebankovými spoločnosťami, ktoré ich často stanovujú v spoločensky nežiaducom rozsahu. Zároveň je však potrebné zohľadniť vyššiu mieru rizika nebankovej spoločnosti pri poskytovaní úveru, a preto u takéhoto subjektu sa dajú akceptovať vyššie úroky ako v bankách, ale len v primeranom navýšení. V tejto súvislosti možno poukázať na rozsudok Krajského súdu v Prešove 3Co/151/2013 zo dňa 25.9.2013, ktorý konštatoval, že pri nebankových spoločnostiach sa dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako 100 % proti priemeru bánk. Podobne aj Najvyšší súd SR v rozsudku 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.4.2012 uviedol: „Nepriemeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.“ Najvyšší súd dospel k záveru o úžerníckych úrokoch v prípade dvoch zmlúv o pôžičke, pri ktorých úroky presahovali 4- a 5,5-násobne obvyklú úrokovú mieru v bankách. V tomto konkrétnom prípade úroková sadzba 70,01 % ročne takmer šesťnásobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu poskytovanú bankami spotrebiteľom (12,11 % ročne). V súvislosti s ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, poukazujeme na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009, kde sa súd zaoberal výškou úrokovej sadzby a jej primeranosťou vo vzťahu, ktorý vznikol zo spotrebiteľskej zmluvy, kde napriek tomu, že ako žalobca vystupoval nebankový subjekt, Najvyšší súd SR dospel k záveru, že úrokovú sadzbu je potrebné porovnať s úrokovou sadzbou peňažných ústavov, používanou v čase uzatvorenia zmluvy. Nepochybne teda ide o úrok v rozpore s dobrými mravmi.

3.2. Ďalšou vadou zmluvy je aj Dohoda o poskytnutí služieb, pretože je neplatná v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 39 Občianskeho zákonníka a v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka, nakoľko boli žalobkyňou zo strany žalovaného tieto „doplnkové služby“ nanútené a nedošlo k slobodnému prejavu vôle zo strany žalobcu, tieto služby neboli individuálne so žalobkyňou dojednané a žalovaný opak nepreukázal a táto dohoda sa prieči aj dobrým mravom. Žalobkyňa mala na základe predmetnej dohody zaplatiť sumu 215,75 €, a to za to že si môže za splnenia konkretizovaných podmienok odložiť maximálne tri splátky v celkovej sume (241,11 €) takmer sa rovnajúcej výške samotného poplatku, avšak tieto tri splátky by musela aj tak následne zaplatiť. Je pritom zrejmé, že poplatok mala žalobkyňa vopred (už pri poskytnutí úveru) zaplatiť aj v prípade, že by reálne k poskytnutiu žiadnych „služieb“ zo strany žalovaného počas trvania zmluvného vzťahu nedošlo, a teda žalobca by reálne takéto „protiplnenie“ za svoje platby ani nemusel dostať. Žalovaný žalobcovi „vnútil“ aj iný úkon ako ten, ktorý bol pri podpise úverovej zmluvy vo sfére záujmu žalobcu, ktorý len podpisoval žalovaným vopred pripravené formulárové zmluvy, bez možnosti zasiahnuť do ich obsahu, pričom žalovaný v spore nepreukázal individuálne dojednanie týchto ustanovení. Žalovaným vopred pripravené a predtlačené inkorporačné klauzuly o prehláseniach žalobkyne o dobrovoľnosti služieb nie sú dôkazom o individuálnom dojednaní (žalobkyňa nemala možnosť znenie týchto klauzúl ovplyvniť). Žalobkyňa predpokladala, že súdu je z jeho vlastnej činnosti známe, že spotrebiteľa o takýto druh služby žalovaného reálne „nežiadali“, avšak keby predpripravenú formulárovú žiadosť o uzavretie takejto dohody nepodpísali, úver by im nebol poskytnutý, a teda nemali možnosť takéto „služby“ odmietnuť. K rovnakým záverom dospel Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 19Co/197/2017 zo dňa 26.4.2018 a Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 15Co/39/2016 z 23.2.2016. Pokiaľ išlo o dojednanie zmluvných strán (bod 8.4

úverovej zmluvy) ohľadom započítania predmetných poplatkov ku dňu poskytnutia úveru, ide opäť o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko takéto dojednanie bolo predpripravené na zmluvnou formulári a je obsiahnuté tiež v zmluvných dojednaniach, a teda žalobca nemal reálnu možnosť ovplyvniť obsah takéhoto dojednania. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/130/2017 z 28.11.2017, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 10C/53/2016-38 z 23.5.2017, a ktorým súd určil, že predmetné ustanovenie o odplate a jej splatnosti a započítaní je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Navyše v zmysle rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo 21/2013 z 27.11.2013, ak veriteľ do celkovej výšky spotrebiteľského úveru zahrnul aj poplatok za poskytnutie pôžičky, ide o postup v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti veriteľa, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytovanej službe - k poskytnutiu úveru, pričom takéto konanie zákonodarca považuje za nekalú obchodnú prax a súčasne ju zakazuje. V čase keď žalobkyňa podpisovala žiadosť o poskytnutie úveru, výška sporného poplatku v tlačive v danej úverovej zmluve ešte nemohla byť uvedená, nakoľko nebolo známe, v akej výške bude žalobkyňa úver schválený.

3.3. K námietke žalovaného, že závery súdu prvej inštancie ohľadne posúdenia premlčania a úmyslu získať bezdôvodné obohatenie sú jednostranné a bez opory v akomkoľvek dôkaze žalobkyňa uviedla, že súd v rozsudku, tieto dostatočne odôvodnil. V podanom vyjadrení k odporu poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co 72/2014, preto neobstojí tvrdenie žalovaného o tom, že dôvodnosť plynutia 10-ročnej premlčacej doby nepreukázala. Súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti je uzročený s rozhodnutiami súdov SR ohľadne tejto problematiky, a teda k vedomosti žalovaného o tom, že predkladá spotrebiteľom na podpis formulárové zmluvy, ktoré obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a pre ktoré je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bezpoplatkový, na ktorú žalobkyňa poukazovala, ide napr. aj o rozhodnutia: sp. zn. 11C/52/2010 Okresného súdu Martin z 15.2.2011, sp. zn. 42Cb/282/2008 z 15.6.2010 Okresného súdu Bratislava II, ktoré rozhodli už pred uzatvorením predmetnej zmluvy o úvere o tom, že žalovaný vo formulárových zmluvách používa neprijateľné, a teda neplatné zmluvné podmienky, resp. pre tieto dôvody je neplatná celá zmluva o úvere. Z tohto vyplýva, že žalovaný nielen mohol byť uzročený s vadami svojich formulárových zmlúv, ktoré majú za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úverov, ale o nich aj preukázateľne vedel. Nekalé obchodné praktiky ako aj dôsledky absencie podstatných náležitostí zmluvy boli žalovanému vytknuté už pred uzatvorením zmluvy so žalobkyňou, t. j. pred dňom 26.1.2012. Preto žalovaný vedel, že ním preložená zmluva vykazuje nedostatky, pre ktoré ju treba považovať za neplatnú. Takéto konanie nemožno vyhodnotiť inak ako úmyselné a zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech.

4. Žalovaný nevyužil svoje právo a repliku k vyjadreniu žalobkyne nepodal.

5. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

6. Podľa § 1 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

7. Podľa § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

8. Podľa § 9 ods. 2 písm. f/ o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

9. Podľa § 9 ods. 2 písm. j/ o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú

percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

10. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

11. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

12. Súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom dňa 26.1.2012 mala povahu spotrebiteľskej zmluvy. Táto skutočnosť nebol v konaní ani sporná. V zmysle predmetnej zmluvy sa žalovaný zaviazal žalobkyni poskytnúť úver vo výške 1 500,- € a žalobkyňa sa zaviazala predmetný úver splatiť v 42 mesačných splátkach vo výške 80,37 €. Zmluvná úroková sadzba predstavovala 70,01 % ročne a RPMN úveru bola v zmluve uvedená vo výške 66,45 %, pri priemernej výške RPMN 45,66 %.

12.1. Predmetná úverová zmluva sa vzhľadom na svoju spotrebiteľskú povahu, teda nakoľko jej predmetom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru veriteľom spotrebiteľovi, spravuje zákonom o spotrebiteľských úveroch (§ 1 ods. 2).

12.2. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí dôsledne spĺňať zákonom predpísané náležitosti uvedené v § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch. Tieto náležitosti regulujú formálnu i obsahovú stránku zmluvy a vzhľadom na zvýšený záujem na ochrane spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany je nedodržanie kľúčových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere mimoriadne prísne sankcionované (§ 11 zákona o spotrebiteľských úveroch). Splnenie striktných zákonných požiadaviek, ktoré sú kladené na zmluvu o spotrebiteľskom úvere, patrí do rámca odbornej starostlivosti, ktorú je veriteľ ako podnikateľ, ktorého predmetom podnikania je poskytovanie spotrebiteľských úverov, povinný vynakladať. V prípade ich nedodržania, hoci aj formálneho charakteru, musí súd aplikovať § 11 zákona o ochrane spotrebiteľa.

13. Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.1.2012 neobsahuje všetky zákonom požadované náležitosti. Konkrétne v nej nie je riadne uvedená ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 1 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch) a absentuje v nej údaj o konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 1 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch). RPMN konkrétne vo výške 66,45 % ročne síce v zmluve uvedená je, avšak tento údaj je zjavne nesprávny, nakoľko nezodpovedá výške úrokovej sadzby predmetného úveru vo výške 70,01 % ročne a nevyplýva ani z kontrolného výpočtu vykonaného súdom. Výška RPMN nevyhnutne nemôže byť nižšia ako výška úrokovej sadzby, ktorý je jedným zo základných vstupov pre výpočet RPMN. Hoci rozdiel medzi reálnou a v zmluve uvedenou výškou RPMN je v tomto prípade pomerne malý, zákon v tomto smere nepredpisuje žiadnu prípustnú odchýlku. Pokiaľ ide o chýbajúci údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, jeho absenciu nie je možné ospravedlniť pomenovaním posudzovanej zmluvy ako Zmluva o revolvingovom úvere. S obsahu predmetnej zmluvy vyplýva, že jej predmetom je spotrebiteľský úver vo výške 1 500,- €, a tiež ďalší schválený „revolving“ vo výške 1 928,88 €. Ide o dva úvery, pričom v prípade úveru vo výške 1 500,- € nepochybne nejde o revolvingový úver, ale o „jednorazový“ úver pri ktorom je možné určiť termín jeho konečnej splatnosti. Správnosť tohto výkladu potvrdzuje aj skutočnosť, že v dokumente označenom ako Oznamenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktorý je obsahom spisu, je termín konečnej splatnosti úveru uvedený (dňa 15.8.2015). Odvolací súd len okrajom dodáva, že ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f/ zákona rozhodne nemožno vykladať tak, že stačí, ak je termín konečnej splatnosti úveru uvedený v osobitných dokumentoch síce súvisiacich so zmluvou ale nepredstavujúcich súčasť zmluvy. Účelom upravenia náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch je, aby mal spotrebiteľ všetky dôležité informácie ideálne v prehľadnej forme k dispozícii pred podpisom zmluvy, a aby mu tieto informácie umožnili urobiť informované rozhodnutie o tom, či vôbec zmluvu uzavrie alebo nie. Ich dodatočné poskytnutie či vydanie v akomkoľvek dokumente nie je spôsobilé zhojiť vady vlastnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere spôsobené ich absenciou, a to bez ohľadu na skutočnosť, že veriteľ (dodávateľ) prípadne tento dodatočne vydaný dokument alebo dokumenty vyhlási v zmluvných ustanoveniach za súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Neuvedenie RPMN v presnej výške (§ 9 ods.

1 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch) a opomenutie údajov o konečnej splatnosti úveru (§ 9 ods. 1 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch) má bez ďalšieho za následok uplatnenie zákonnej sankcie podľa § 11 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch, teda následkom týchto väd zmluvy sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

14. V prípade takejto úverovej zmluvy nie je potom už nutné podrobnejšie sa zaoberať zmluvou upravenými poplatkami, konkrétne poplatkom za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru a jeho nezaradením do výpočtu RPMN, ako ani samotnou výškou úrokovej sadzby 70,01 % ročne a jej súladom s dobrými mravmi. Aj keby bol predmetný poplatok správne vylúčený z výpočtu RPMN, a aj keby bola úroková sadzba v zmluve určená v súlade s dobrými mravmi, predmetný úver by sa i tak považoval za bezúročný a bez poplatkov, nakoľko v ňom uvedená RPMN nekorešponduje ani len s údajmi, ktoré žalovaný do výpočtu RPMN podľa svojho vyjadrenia sám zahrnul.

15. Je nutné žalovanému prisvedčiť, že pokiaľ ide o náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/, teda povinnosť dodávateľa uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, daná náležitosť je v zmluve splnená. V posudzovanej zmluve je v súlade s týmto ustanovením uvedená tak výška (80,37 €), ako aj počet (42) a termíny (15. deň v mesiaci) jednotlivých splátok úveru, pričom niet pochyb, že nakoľko ide o anuitné splátky, tieto obsahujú tak splátky istiny, ako aj úrokov či iných poplatkov. Dokonca v súlade so smernicou 2008/48/ES a nad rámec doslovného znenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch je v zmluve výslovne uvedená i frekvencia splátok (mesačne). Odvolací súd nevidí dôvody odchyliť sa od právneho názoru Najvyššieho súdu SR prezentovaného v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 146/2017, v ktorom okrem iného Najvyšší súd SR konštatoval, že eurokonformným výkladom § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch možno dospieť k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, toto ustanovenie pri jeho eurokonformnom výklade len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. K v zásade rovnakému záveru prišiel vo svojom rozsudku i Súdny dvor EÚ v rozhodnutí vo veci Home Credit Slovakia, a.s., proti N. Z. (C 42/15). Názor prvoinštančného súdu, že daná zmluva je v rozpore s § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch, preto nebol správny. Splnenie tejto čiastkovej náležitosti však nemá vplyv na bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru spôsobenú absenciou riadne uvedenej výšky RPMN, a teda toto pochybenie súdu prvej inštancie nemá vplyv na vecnú správnosť jeho rozhodnutia.

16. Prvoinštančný súd postupoval v zmysle vyššie uvedeného správne, keď priznal žalobkyni nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia zo strany žalovaného, predstavujúceho plnenie žalobkyne z predmetnej zmluvy prevyšujúce výšku reálne poskytnutej úverovej istiny. Výška bezdôvodného obohatenia nebola žalovaným spochybnená. Vzhľadom na úverovú istinu 1 500,- €, z ktorej bola reálne žalobkyni vyplatená iba čiastka 1 284,25 € a istinu revolvingového úveru 678,76 €, spolu 1 963,01 € a sumu 5 304,42 €, ktorú žalobkyňa žalovanému nesporne uhradila, je žalobkyňou požadovaná výška bezdôvodného obohatenia vo výške 3 341,41 € nepochybne dôvodná.

17. Žalovaný ako prostriedok procesnej obrany uplatnil hmotnoprávnu námietku premlčania, a to podľa jeho vyjadrenia minimálne za úhrady realizované pred 14.2.2015, t.j. v období troch rokov spätne pred podaním žaloby.

17.1. Premlčanie je kvalifikované plynutie času, v dôsledku ktorého nárok (jeho súdnu vymáhateľnosť) možno odvrátiť námietkou premlčania. Použitie tejto námietky má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, t. j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. V prejednávanej veci ide o spor vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy. Napriek tomu, že ide o zmluvu o úvere, ktorá je absolútnym obchodnoprávnym vzťahom, v súlade s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka je v súvislosti s premlčaním nutné aplikovať pre spotrebiteľa priaznivejšie ustanovenia § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka.

17.2. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí v subjektívnej lehote dvoch rokov odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil,

teda že plnil bez právneho dôvodu a komu plnil. Oprávnený na vydanie bezdôvodného obohatenia musí nadobudnúť subjektívnu vedomosť o skutkových okolnostiach, z ktorých možno vyvodíť záver o tom, že sa konkrétny povinný na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním, kedy nastala skutočnosť rozhodujúca pre začatie plynutia premlčacej lehoty zaťažuje tú stranu sporu, ktorej je existencia tejto tvrdenej skutočnosti na prospech, teda žalovaného, ktorý v rámci svojej procesnej obrany vzniesol v konaní námietku premlčania. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. V tomto prípade ide o objektívnu lehotu.

17.3. Závery súdu prvej inštancie o nedôvodnosti žalovaným vznesenej námietky premlčania odvolací súd hodnotí ako správne. Žalovaný v podstate namietal, že aspoň časť práva žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia je premlčaná v objektívnej trojročnej premlčacej lehote podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V posudzovanej veci však niet pochyb, že žalovaný sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobkyne úmyselne, kedy sa v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia aplikuje desaťročná premlčacia lehota. Úmysel žalovaného sa prejavil v tom, že napriek tomu, že ide o subjekt, ktorý sa profesionálne venuje poskytovaniu úverov nebankovým spôsobom a pozná zákonné požiadavky pre náležitosti zmlúv o spotrebiteľských úveroch, rozhodol sa uzatvárať opakovane (čo je odvolaciu súdu známe z jeho činnosti) zmluvy, ktoré obsahujú neplatné zmluvné dojednania (najmä o výške úrokovej sadzby), a ktoré neobsahujú riadne uvedenú výšku RPMN. Žalovaný si musel byť vedomý, že takáto zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov, napriek tomu k jej uzavretiu pristúpil a prijímal plnenia od žalobkyne nad rámec istiny úveru. Žalovaný sa nemôže brániť tým, že konal v dobre viere a nemal vedomosť o tom, že zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko už v čase jej uzavretia súdy stabilne vytykali žalovanému vady jeho spotrebiteľských zmlúv, ktoré napriek tomu uzatváral i naďalej. Na príklady takýchto rozhodnutí poukázala aj žalobkyňa vo svojom odvolaní - rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 11C/52/2010 zo dňa 15.2.2011 či rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 42Cb/282/2008 zo dňa 15.6.2010. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co 84/2011 zo dňa 12.12.2011, podľa ktorého dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať ročnú percentuálnu mieru nákladov sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. V prípade žalovaného síce nešlo o prípad, že by RPMN v zmluve vôbec neuviedol, avšak uvádzal ju pravidelne v zjavne nesprávnej výške nižšej než úroková sadzba. Nakoľko už prvá splátka bola žalovanou zaplatená dňa 5.4.2012, teda menej ako 10 rokov pred podaním žaloby dňa 14.12.2018, jej právo na vydanie bezdôvodného obohatenia nemohlo byť v objektívnej desaťročnej premlčacej lehote premlčané. V súvislosti so subjektívnou 2-ročnou premlčacou lehotou žalovaný námietku premlčania nevzniesol, avšak odvolací súd pre úplnosť uvádza, že z vyjadrenia žalobkyne (napr. na č. I. 78 spisu) vyplýva, že vedomosť o bezdôvodnom obohatení získala až po konzultácii s právnu zástupkyňou dňa 6.6.2017, teda menej ako 2 roky pred podaním žaloby. Žalovaný nepreukázal, že by žalobkyňa túto vedomosť získala skôr.

18. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti potvrdil podľa § 387 ods. 1 C.s.p..

19. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p.. V odvolacom konaní bola plne úspešná žalobkyňa, preto jej vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, keď o výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).